1833. No. 43

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 28 MEI.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 19 Mei.* De baron *van Rotschild* heeft heden een groot diner gegeven aan den Keurprins van Hessen, die zich alhier eenigen tijd ophoudt, en het diner wel heeft gelieven aan te nemen.

Uit Munchen meldt men, dat de bankier *Charles van Rotschild*, uit Frankfort, zich aldaar zal vestigen, en tot dat einde het hôtel van den baron *de Cotta* heeft gekocht.

Den 20 dezer zullen de Standen of Staten van het koningrijk Wurtemberg door eene aanspraak des Konings geopend worden.

De regerende hertog of Brunswijk, die zich thans in Londen bevindt, wordt weldra terug verwacht, om den 28 Mei de vergadering der Staten van zijn hertogdom te openen.

Van den 22sten. In de redevoering, waarmede de Groot-Hertog van Baden eergisteren de zitting der Standen geopend heeft, komen onder andere de volgende zinsneden voor:

„ Door de zucht tot vrede en eendragt geleid wordende, koester ik de hoop, dat ik dezelfde gevoelens bij u moge ontmoeten, want ik vertrouw op uwe vaderlandsliefde en op de regtschapenheid uwer gevoelens. In deze woorden ligt alles opgesloten, wat ik u ten aanzien onzer wederzijdsche betrekking kan zeggen; dezelve bevatten tevens de innigste wenschen van mijn hart.

„ Sedert ulieder laatste bijeenkomst zijn de wetten, waartoe gij uwe toestemming hebt gegeven, afgekondigd en in werking gebragt. Dezelve zijn echter nog te kort in werking, dan dat wij met zekerheid zouden kunnen bepalen, of elke derzelve aan de verwachting beantwoordt, en of, indien dit niet het geval mogt wezen, de reden daar. van alleen in de verkeerde uitlegging, of in de tijdsomstandigheden, of in het gebrekkelijke der wetten zelve, te zoeken is. Nadere ondervinding zal dit uitwijzen, en tevens gelegenheid opleveren, om te overwegen, of en welke verbeteringen moeten worden voorgesteld. — Slechts in eene enkele dier wetten, namelijk die, omtrent de politie der drukpers, en over de bestraffing der pers-misdrijven, heb ik mij in de noodzakelijkheid gezien, door de verordening van 28 Julij jl. wezenlijke veranderingen te maken. Mijn ministerie zal u openingen geven omtrent de reden van dezen maatregel."

Uit Stutgardt wordt, onder dagteekening van den 15 Mei, weder verslag gegeven nopens de aldaar plaats gehad hebbende arrestatien. Er waren verscheidene vlugschriften verspreid, die eene oproerige strekking hebben en de aandacht der regering tot zich trokken. De briefbesteller *Röhm* en zijn knecht werden gevat, om dat zij dezelve hadden helpen verspreiden; daarna volgden de steendrukkers *Malte* en *Schertel.* Een paar dagen later werd de kandidaat *Elsner*, die te Kannstadt een oproerig geschrift heeft uitgegeven, gevangen te Stutgardt binnengebragt. Deze en meer andere gevangenen zitten zonder toegang, behalve de knecht van *Röhm*, die weder in vrijheid is gesteld.

Uit Turingen schrijft men van den 10 Mei: „ Het sedert langen tijd verspreid gerucht van eene ruiling van het Saxen-Gothasche Over-Rijnsche prinsdom Lichtenberg aan den kroon van Pruissen, wint meer en meer veld. Men zegt dat aan den hertog van Saxen-Gotha als schadevergoeding of ruiling is aangeboden de plaatsen Wanderslében, Sachsenburg, enz., onder voorwaarden echter, dat Pruissen de Souvereiniteit daarover zal behouden."

Onder dagteekening van den 3 Mei schrijft men van de Servische grenzen: De Handelberigten uit Konstantinopel geven nog immer hoop, dat de vrede spoedig zal hersteld zijn. Men was aldaar eenen gevolmagtigde van *Ibrahim* wachtende, die nog immer bij Koniah zijn hoofdkwartier had; de Engelsche zaakgelastigde had hem eene expresse toegezonden, om ten aanzien zijner bedoelingen eenige inlichting te krijgen, en hem daarenboven te doen weten, dat het Engelsch kabinet zich verpligt rekende om de Porte in haren bedenkelijken toestand niet te verlaten, en hare onafhankelijkheid te beschermen. Waarschijnlijk zal zulks niet zonder uitwerking zijn, en het Egyptisch legerhoofd van de noodzakelijkheid overtuigen, om zoodra mogelijk tot eene minnelijke schikking te komen, vooral daar het hem bekend is dat de overste *Campbell* met dergelijke instructien te Alexandrien voorzien is. De Sultan moet tevens vast besloten hebben om niet meer toe te geven, en zelfs zoodanige leden van zijnen raad, die den vijand zijn toegedaan, weg te zenden. Inderdaad schijnt de Divan eene hervorming noodig te hebben; want de gezindheid van meer dan de helft harer leden heeft den Sultan meer nadeel gedaan, dan de vijandelijke wapenen. De tegenwoordigheid der Russische troepen geeft hem moed om dezen maatregel door te drijven. De seraskier moet zich zeer bepaald in dien geest tegen den generaal *Murawieff* hebben uitgelaten, en ook den Engelschen zaakgelastigde de verzekering hebben gegeven, dat men spoedig een einde aan deze zaak zoude maken, en als het ware een nieuw tijdperk beginnen. Intusschen werkt men voortdurend aan de uitrusting der vloot, en heerscht er ook veel beweging bij de militaire autoriteiten, waaruit men mag opmaken dat de Sultan, indien *Ibrahim* bij zijne vorige eischen blijft volharden, den strijd zal wagen. Door vorst *Milosch* wordt een aanzienlijk korps bijeen gebragt. Te Semlin zijn nagenoeg alle wapenen voor zijne rekening ingekocht. Waarschijnlijk is dit een ander het gevolg van den nieuwen opstand in Bosnien, want sedert de aankomst der Russen te Konstantinopel schijnt men aldaar geene hulptroepen uit Servien te verwachten.

Te Alexandria, in Egypte, is de bekende Engelsche ingenieur *Waghorn* aangekomen, met oogmerk om eene gemeenschap tusschen Europa en Indie, door Egypte, tot stand te brengen.

ENGELAND.

LONDEN, *den 22 Mei.* Zaturdag en Maandag ll. hebben de Fransche en Engelsche gevolmagtigden langdurige conferentien gehad met den Nederlandschen gezant, den heer *Dedel.* Eergisteren las men, nopens den staat der onderhandelingen met Nederland, de volgende bijzonderheden in een der voornaamste ochtendbladen van de behoudende partij: „ Wij kunnen verzekeren, en wel van zeer goeder hand, dat de Nederlandsche onderhandeling op dit oogenblik tot het navolgende standpunt gevorderd is. Men heeft een *voorloopig* tractaat voorgesteld, en men is het omtrent het *beginsel* van hetzelve eens geworden. Dit tractaat houdt in het ontslag der Hollandsche gevangenen, welke de bezetting van het kasteel van Antwerpen hebben uitgemaakt, en de verbindtenis van de zijde van den Koning van Holland, om, zoolang de betrekkingen tusschen zijne onderdanen en Belgie niet zijn geregeld, de vijandelijkheden tegen deze laatste mogendheid niet te hervatten. De vaart op de Schelde zal almede vrij zijn, tot dat men eene bepaalde schikking zal hebben tot stand gebragt. Zoo dra een voorloopig bestand zal zijn geteekend, waarbij de bijzonderheden worden geregeld, welke alleen Engeland, Frankrijk, Holland en Belgie betreffen, zullen de drie Mogendheden, Oostenrijk, Pruissen en Rusland, *welke zich gedurende eenigen tijd aan de onderhandelingen hebben moeten onttrekken*, dezelve hervatten, ten einde *mede te werken* tot de algeheele en bepaalde regeling der wederzijdsche belangen. Inden prins *Talleyrand* en lord *Palmerston* zich op nieuw willen ophouden met woordenzifterij, kan deze onderhandeling ligtelijk weder mislukken; maar men verzekert ons, dat de kans, om tot eene gewenschte regeling te komen, nog nimmer zoo schoon heeft gestaan als thans."

Men schijnt steeds overtuigd, dat de aangebodene onbepaalde wapenstilstand, met de tijdelijke vrije vaart op de Schelde, het gevolg is van dringende raadgeving van de drie Mogendheden, en dat de bewoordingen dienaangaande derwijze zijn gesteld, dat de zin niet twijfelachtig kan zijn, en uit dien hoofde geene zwarigheid ontmoeten van de zijde der Fransche en Engelsche gevolmagtigden. Het schijnt ook meer en meer te blijken, dat het Britsche kabinet ten minste het voorstel van de Nederlandsche regering wel heeft opgenomen; immers lord *Grey*, welke eergisteren avond in het huis der lords door de behoudende partij verzocht is geworden, eenige inlichtingen, nopens het embargo, te geven, heeft geantwoord: „dat het hem zeer aangenaam was, dat de lords in den tegenwoordigen staat der onderhandelingen geene breede beraadslaging over dat onderwerp begeerden; — dat hij niet ontkende, dat het embargo en de daaraan verbondene maatregelen van bedwang groote bezwaren opleverden; — dat men echter zijne toevlugt tot dezelve had genomen, terzake van zeer gewigtige Europesche belangen, en zich haasten zoude met het embargo, en al wat daar mede in verband stond, op te heffen, zoodra die belangen zulks zouden veroorloven."

Heden ochtend vermeldt de *Times* het navolgende: „ Wij hebben het genoegen, te kunnen aankondigen, dat gisteren (21 Mei) een *voorloopig tractaat* tusschen de Fransche, Engelsche en Hollandsche gevolmagtigden, *geteekend is.* Bij deze overeenkomst wordt bepaald, dat het embargo op de Hollandsche schepen in de Fransche en Engelsche havens zal worden opgeheven, en dat de belemmering, welke van de Hollandsche zijde nopens de scheepvaart is bevolen, zal worden uit den weg geruimd. De dienst der vereenigde Fransche en Engelsche vloot zal derhalve onnoodig worden, en de gemeenschap tusschen de wederzijdsche landen zal worden hersteld op denzelfden voet, als vóór de Fransche expeditie van November ll. De Hollandsche krijgsgevangenen zullen insgelijks uit Frankrijk naar hun vaderland terugkeeren. De wapenstilstand tusschen Holland en Belgie zal voortduren tot eene bepaalde regeling eener algeheele afscheiding, en tot dien tijd toe zal de Schelde vrij blijven. Deze overeenkomst is met den Hollandschen gevolmagtigde tot stand gebragt en gisteren (21 Mei), ter ratificatie, naar Holland gezonden."

De *Times* rekent, dat de ratificatien in het begin der volgende week kunnen uitgewisseld worden, als wanneer aan het sluiten van een bepaald tractaat kan worden gearbeid; — iets, hetwelk ook nog zwarigheid schijnt te kunnen opleveren.

Dit besluit van het hervormde parlement zal wel waarschijnlijk aan de menigte, en inzonderheid aan de bevolking der hoofdstad, weinig genoegen geven, en het *verdict* van de gezworenen, welke met het onderzoek zijn belast geweest van de omstandigheden, die den dood van den laatstelijk gesneuvelden politie-beambte hebben vergezeld, zal ook welligt het zijne toebrengen, om die menigte nog stouter te maken. Ofschoon er een regtstreeksch getuigenis bestaat, dat de overledene door een persoon, die uit den hoop op hem toeliep, terwijl de eerstgenoemde zich rustig gedroeg, met een scherp werktuig in de zijde is gewond, en aan die wonde is overleden, hebben de gezworenen niet geaarzeld te verklaren, dat de dood van den bedoelden beambte kan worden aangemerkt als een verschoonlijke manslag, en wel, uithoofde de riot-act niet was gelezen, — de vergadering niet onwettig was verklaard, — het gedrag der politie bij uitstek wreedaardig was geweest, en het bewind betere maatregelen had behooren te nemen. De *coroner* heeft eenige bedenkingen daartegen willen inbrengen, en gemeend, dat dit *verdict* gewijzigd behoorde te worden, doch de gezworenen hebben met zeer veel hevigheid beweerd, dat zij in gemoede hun pligt hadden betracht, en geene andere uitspraak wilden teekenen, en zij zijn door de vergaderde menigte met een luid gejuich ontvangen, en als lieden begroet, die zich regt verdienstelijk jegens het volk hadden gemaakt. Niettegenstaande dit alles heeft het bewind eene premie van 100 ponden op het ontdekken van den schuldige gesteld.

De Fransche admiraal *Mackau* is, aan boord van *Atalante*, in Duins gekomen en heeft zich bij het vereenigde eskader, onder bevel van den admiraal *Gage*, gevoegd. Het gros ligt steeds in Duins. Het Engelsche fregat *Stag* is naar de Hollandsche kust gezeild, om op dezelve te kruisen.

Maandag avond had de hertog *van Wellington* in het huis der lords, bij gelegenheid van het ter tafel leggen eener petitie van de kooplieden en reeders uit Newcastle, waarbij deze zich over het langer volhouden van het embargo op de Hollandsche schepen beklagen, reeds gezegd van zich dienaangaande voor als nu, uit hoofde van de bestaande groote waarschijnlijkheid, dat het verschil met Holland onverwijld tot eene schikking zou komen, van alle aanmerkingen te zullen onthouden, en had daarop graaf *Grey* zijne bijzondere tevredenheid betuigd dat de hertog aangaande het gezegde embargo in het tegenwoordige oogenblik geene discussie aanving, en tevens hunnen lordschappen verzekerd, dat, wanneer te eeniger tijd zulk eene discussie noodzakelijk mogt worden geacht, hij dan ook gereed zou zijn, om de handelwijze van het Britsche gouvernement ten dien opzigte ten volle te verdedigen. Met grooten tegenzin, voegde onze eerste minister er bij, was het gouvernement tot dwangmaatregelen tegen Holland, welke op meer dan eene wijze nadeelig werkten, overgegaan, en hadden slechts doeleinden van het grootste gewigt voor Engeland zelf en voor Europa in het algemeen Zr. Ms. ministers tot het nemen van dezelve doen besluiten; doch zou het hem (den graaf *Grey*) even zeer als elk ander, grootelijks verblijden, wanneer deze dwangmaatregelen, zonder echter gemelde doeleinden te benadeelen, zouden kunnen gestaakt worden.

In het huis der gemeenten heeft lord *Althorp* gisteren avond voorloopig kennis gegeven, van aanstaanden Vrijdag over acht dagen het vraagstuk van de vernieuwing van het bankcharter van Engeland aan de overweging van de gezamenlijke leden van dat huis te zullen voordragen.

Dien zelfden avond heeft de heer *S. Whalley* in het voornoemde huis andermaal het stuk van de belasting op huizen en vensters, maar alsnu afgescheiden van de intrekking der bestaande belasting op het mout of eenig ander artikel, ter tafel gebragt, en ten slotte zijner rede de volgende motie gedaan: „ Dat het gevoelen van dit huis is, dat alle belastingen op huizen en vensters op den 5 October 1833 zullen ophouden te bestaan." Deze motie, op welke door den heer *Hawes* als amendement voorgesteld werd, om in plaats van den 5 October van dit loopende jaar den 5 April 1834 te stellen, ten einde alzoo de financiële begrooting van dit jaar door de nu voorgedragene besnoeijing van belastingen niet mogt lijden, is ten laatste, na alvorens het gezegde amendement verworpen was, met 273 tegen 124 stemmen, dus met de aanzienlijke meerderheid van 149 stemmen, eveneens afgekeurd.

Aan het bureau van buitenlandsche zaken heeft de burggraaf *Palmerston* gisteren eene bijeenkomst met den heer *van de Weyer* gehad. Dien zelfden dag is voornoemde burggraaf op nieuw met den markies *van Palmella* eenigen tijd werkzaam geweest.

De hertog *van Orleans* heeft zich gisteren, vergezeld van eenig gevolg, uit deze hoofdstad naar Liverpool begeven. Z. K. H. zal insgelijks, alvorens herwaarts terug te keeren, Manchester bezoeken. Gemelde hertog heeft in deze laatste dagen, behalve een luistervol diner bij HH. MM., ook een groot maal bij den graaf *Grey* en bij den burggraaf *Palmerston* bijgewoond.

Berigten uit Noord-Amerika, tot het midden van April, ontvangen, houden in, dat sedert de geheele intrekking der belasting, die door het bestuur der vereenigde staten op de thee geheven werd, de handel van dat land met China eene buitengewone levendigheid had bekomen. *The Florida*, onlangs uit Canton te New-York aangekomen, had de tijding aangebragt, dat te Whampoa en te Lintin, niet minder dan 30 Amerikaansche schepen lagen, die naar onderscheidene zeehavens van het gemeenebest waren bestemd en bezig waren, om thee in te nemen. In ééne week waren uit Canton 12 Amerikanen, met kostbare ladingen van thee, zijde en andere koopwaren bevracht, te New-York, Boston en Philadelphia aangekomen. Ten gevolge der aanzienlijke verkoopingen van thee te New-York was de prijs van dit artikel natuurlijk gedaald.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 21 Mei.* Men verhaalt hier dat de hertog *van Orleans*, op een der te London ter zijner eere gegevene feesten zich ongunstig over de familie *Buonaparte* hebbende uitgelaten, daarna door den jongen *Lodewijk Napoleon* tot een tweegevecht is uitgedaagd, doch dat een der adjudanten van den hertog daarop voorzigtiglijk heeft geantwoord, dat de vermoedelijke opvolger van den Franschen troon zich met geen lid der familie *Buonaparte* zoude inlaten.

BELGIE.

ANTWERPEN, *den 22 Mei.* Gisteren avond ten zeven ure begaven zich verscheidene onzer ingezetenen naar een door zekeren *Roelands* bewoond huis, op het einde van het plein de Maire, alwaar men wil, dat, onder de benaming van *la Loijauté*, eene nieuwe societeit van Oranje-vrienden is opgerigt. Op het oogenblik, dat de beide heeren *Geelhand Della Faille* dit huis wilden binnentreden, werden zij door een verbiind gepeupel aangehouden, bij den kraag gevat en op de plaats nagenoeg doodgeslagen. Op het zelfde oogenblik begaf zich de heer *van Cutsem*, substituut van den Procureur des Konings, naar zijne woning. Door zijne jeugd en grootmoedige denkwijze vervoerd, snelt hij de slagoffers te hulp. Hij wordt evenwel zelf voor een oranjevriend uitgekreten, en ofschoon hij zijn naam en waardigheid te kennen geeft, wordt hij overvallen, gebonden en voortgesleept, zonder ergens een grootmoedig vriend te ontmoeten, om hem tegen den razenden volkshoop te beschermen. Toen men bij het postkantoor was aangekomen, werd de heer *l'Any* door het gedruisch naar buiten gelokt. Hij wierp zich dadelijk te midden van den volkshoop, en ofschoon zelf mishandeld wordende, gelukte het hem de woedensten onder het volk tot bedaren te brengen, en den heer *van Cutsem* uit hunne handen te redden, door zich zelven als borg voor hem te stellen. De heer *van Cutsem* nam zijne toevlugt in het postkantoor, waarvan de poort oogenblikkelijk gesloten werd. Lang werd er door het volk nog geraasd, om die poort open te loopen, en de oranje-vrienden, die, zoo men zich wijs maakte, zich daar achter verschanst hadden, daaruit te halen; en ongetwijfeld zou zoo iets voorgevallen zijn, zonder de aankomst van eenen zeeofficier, die er in slaagde, om de aanvallers tot rede te brengen, en den heer *van Cutsem* met zich nam.

Eerst ten negen ure verwijderden zich de volkshoopen van voor het postkantoor, om naar het huis van *Roelants* weder te keeren, waar zij, onder een vreesselijk geschreeuw toebereidselen maakten, om de deur open te loopen. De daarvoor geplaatste ijzeren bouten maakten dit moeijelijk; doch het gemeen zou toch in zijn voornemen geslaagd zijn, zoo niet de generaal *Buzen* met zijne adjudanten was aangekomen. Na ongeloofelijke moeite gelukte het hun, om dit huis te beschermen, en de menig-

te uiteen te doen gaan. Deze begaf zich nu te middernacht naar het bureau van het *Journal du Commerce*, hetwelk denzelfden avond ten acht ure door den heer *Delrue* en zijn gezin was ontruimd. Daar werd de deur opengeloopen, het huisraad op straat geworpen, de gordijnen en behangsels verscheurd, en alles vernield. Dit huis is niet meer bewoonbaar. In den vroegen ochtend, ten 4 ure, hebben de onruststokers het tooneel hunner gewelddadigheden verlaten.

De heeren *Geelhand Della Faille* zijn in eenen betreurenswaardigen toestand naar de Amigo (korte gaard) gebragt. Ik weet niet of zij zich nog daar bevinden.

Vele personen zijn mishandeld, vooral de zulken, die witte hoeden droegen.

Thans is het rustig in de stad, maar de gemoederen zijn nog in gisting.

Den 22 Mei, ten half vier ure. De partij der Oranje-vrienden moest, naar men elkander verhaalt, gisteren avond in de nieuwe societeit het borstbeeld van Koning *Willem* inwijden, en dat van *Leopold* verbrijzelen. Een gastmaal zou daarop gevolgd zijn. Deze algemeene bekende omstandigheid is de oorzaak der wanorden, die gisteren avond en gedurende den nacht zijn gepleegd.

De heeren *Geelhand Della Faille* hebben dezen ochtend de Amigo verlaten en zijn naar hunne woningen vervoerd. Hunne wonden zijn niet gevaarlijk. De grootste onrust heerscht in de stad. Eenige huisgezinnen, die van gehechtheid aan de vorige orde van zaken worden beschuldigd, verlaten dezelve en begeven zich naar buiten. Men kondigt tegen dezen avond nieuwe onlusten aan. Op de beurs zijn geene zaken gedaan, maar de koersen toch ook niet gedaald.

De drukpersen van den heer *Delrue* zijn niet vernield. Zijn huis is met planken toegespijkerd, en wordt heden door eene wacht van grenadiers bewaakt. De commissaris van politie *M. W. Deduwe* heeft gisteren nog aan een peloton gendarmes bevel gegeven, om op het volk aan te vallen, doch is dadelijk gevat en mishandeld. Men was bezig hem te verworgen, toen de majoor *de l'Eau* toeschoot, en hem uit de handen van dit verblinde gepeupel redde.

Het *Journal d'Anvers* laat zich, onder dagteekening van den 22 Mei, aldus uit:

„ Wij schrijven onder den indruk der smartelijkste gewaarwordingen. Onze stad, welker arbeidzame bevolking steeds getoond heeft de orde en de wetten lief te hebben (!), is door een tooneel van regeringloosheid en bloeddorst bezoedeld. Een tweede *Voortman* is op het punt geweest, om het slagoffer van blinden en onverbiddelijken haat te worden. Alle regtschapene lieden, tot welke partij zij ook behooren, toonen hunne verslagenheid.

„ Sedert verscheidene dagen voorspelde men gewelddadige tooneelen; de overheid zelve was gewaarschuwd. Men had de algemeene aandacht op eene nieuw opgerigte societeit weten te vestigen, en door behendiglijk uitgestrooide geruchten derzelver leden als vijanden der tegenwoordige Regering doen voorkomen. Men sprak zelfs van eene inwijding, waartoe echter nimmer het voornemen schijnt te hebben bestaan. Gisteren avond tegen acht ure is het gebouw dier societeit door eene volks-menigte aangerant, die wij niet wagen te beschrijven. Twee zich daarheen begevende personen zijn aangegrepen, en een hunner heeft ernstige wonden aan het hoofd bekomen. Het is de heer *Geelhand*, gewezen afgevaardigde en gewezen onder-voorzitter van de Regtbank van Koophandel, een man, die te Antwerpen de algemeene achting genier. Hij was door zijnen broeder vergezeld, die door de zachtheid zijner reden en van zijnen aard bekend is staat. Beide zijn naar het stadhuis gebragt, en het gezigt van den eerstgenoemden, wiens hoofd vreesselijk bebloed was, wekte schrik en medelijden. Welhaast waren talrijke volkshoopen bijeen. Er zijn pogingen gedaan, om grootere buitensporigheden voor te komen. Een substituut van den procureur des Konings, die op eene eervolle wijze als beschermer der orde en der wetten is opgetreden, schijnt mishandeld te zijn, en een commissaris van politie is het voorwerp van den hoon des gepeupels geweest. De generaal *Buzen* heeft zich naar de plaats begeven, en aan zijne pogingen moeten wij het toeschrijven, dat men in het gebouw der societeit niet gewelddadigerhand is doorgedrongen en er geene verdere buitensporigheden gepleegd zijn. Ten tien ure bleven nog slechts sommige sporen van zamenscholingen over, en men moest dus verwachten, dat geene verdere tooneelen van wanorde zouden voorvallen. Dezen ochtend vernam men evenwel, dat te middernacht eene volkshoop zich naar de woning van den uitgever van het *Journal du Commerce* heeft begeven, die geplunderd en het huisraad in verscheidene kamers heeft stuk geslagen. Deze onderneming is begonnen en voortgezet, zonder dat men tegenstand ontmoet heeft.

„ Algemeen houdt men het er voor, dat deze tooneelen voorzien en vooraf beraamd zijn. Eene vreesselijke beschuldiging behoort in de vergadering der volksvertegenwoordigers tegen de ministers te worden ingebragt, die datgene wat zij konden beletten, hebben laten plaats hebben. Wij smeken en bezweren den Koning, wiens edele denkwijze ons bekend is, om als Vorst te spreken en het schandelijk stilzwijgen van den *Moniteur* over afschuwelijke gebeurtenissen en over leerstellingen, die alle openbare orde omverwerpen, te doen ophouden. Wij hebben de onwelvoegelijke lasteringen, waaraan de Vorst ten doel was, gegispt; met hetzelfde gevoel van onafhankelijkheid en waarheidsliefde klagen wij de zorgeloosheid der ministers en hun strafwaardig stilzwijgen aan.

„ De heer *Geelhand* heeft dezen ochtend talrijke bezoeken ontvangen; men heeft hem adergelaten, en hoewel hij zich in eenen zeer lijdenden toestand bevindt, is men toch voor zijn leven niet ongerust."

De rust schijnt in Gend weder hersteld. De Brusselsche *Courrier* verzekert, dat een aantal officieren zich aan het bureau van dit dagblad heeft laten vinden, ten einde den uitgever te verklaren, dat zij protesteren tegen de gewelddadigheden, die door eenige hunner kamaraden omtrent eenige dagbladschrijvers zijn uitgeoefend. Derzelver namen worden echter niet genoemd. Het zijn twee officieren van de guides, welken den heer *de Tournay* hebben aangerand en geslagen. Volgens den *Courrier* zal de zaak regterlijk worden onderzocht. Inmiddels hebben eenige onder-officieren van dat korps in Brussel de bierhuizen afgeloopen, om de nummers van het anti-revolutionnaire blad *le Lynx*, welke zij meester konden worden, te verscheuren.

Het avondblad van lord *Palmerston* van den 18den gewaagt op nieuw van de toestemming van het Nederlandsch bewind tot het aangaan van een voorloopig verdrag, onder een onbepaalden wapenstilstand en eene vrije vaart op de Schelde. — De schrijvers van den Brusselschen *Courrier* vermeenen, dat de Belgische aangelegenheden op deze wijze nog weinig vorderen.

Een der Brusselsche gouvernements-bladen verzekert, dat de abt *de Haerne* wel denkelijk door den abt *Wallaert* zal worden vervangen, doch dat de blinde *Rodenbach*, *de Smet* en andere dergelijken op nieuw als gedeputeerden zullen worden benoemd.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den 23 Mei.* Z. M. de Koning is in den afgeloopen nacht van het Loo in deze residentie wedergekeerd.

Laatstleden Maandag heeft de Prins veldmaarschalk op de Vugter heide eene inspectie gehouden over eenige batterijen der veld- en rijdende artillerie, welke niet bij de divisien zijn ingedeeld en tot de reserve behooren.

Volgens hier te lande ontvangene berigten uit Batavia, is de heer *Baud*, die van wege Z. M. met eene tijdelijke commissie naar Java is belast, op den 10 Januarij jongstleden aldaar, aan boord van het schip *de Prinses Marianne*, in goeden welstand aangekomen, en met alle eerbewijzen door den heere gouverneur-generaal *van den Bosch* ontvangen en verwelkomd.

Uit Brussel wordt geschreven, dat de Fransche generaal *Evain*, fungerende minister van oorlog in Belgie, uit Brussel naar Parijs is vertrokken. Gedurende zijne afwezigheid zal de generaal *Goblet* met het bestuur der landmagt worden belast. — De Fransche minister van oorlog moet dezer dagen een hoofd-officier der ruiterij, met depêches, betreffende eene kantonnements verandering van troepen, naar Brussel hebben gezonden.

De 2de brigade van de divisie *Goethals* gaat bij Castiau kamperen, en vier eskadrons kurassiers moeten zich uit Doornik derwaarts begeven.

AMSTERDAM, *den 26 Mei.* Het door onzen Nederlandschen Gevolmagtigden te Londen aangeboden Preliminair-traktaat is op den 21 dezer door den heer *Dedel* en door de heeren *Talleyrand* en *Palmerston* behoorlijk onderteekend geworden. In hetzelve is vastgesteld dat terstond na de uitwisseling der ratificatien, die binnen tien dagen (dus vóór 31 dezer) moet plaats hebben, het embargo van op de Hollandsche schepen in de Engelsche en Fransche havens zal worden opgeheven en de in Frankrijk krijgsgevangen gehouden wordende Hollandsche troepen naar het Vaderland zullen terugkeeren. Daarentegen heeft ons gouvernement ingewilligd in eenen onbepaalden wapenstilstand, mitsgaders in de vrije vaart der Schelde tot op het sluiten van een definitief traktaat, waartoe, onder medewerking der vijf gezamenlijke Mogendheden onmiddellijk de onderhandelingen zullen worden hervat. Bij het Preliminair traktaat is echter door Frankrijk en Engeland aangedrongen op het annexeren van een ophelderend artikel, krachtens hetwelk wel uitdrukkelijk wordt vastgesteld, dat Holland zich verbonden heeft om op geenerlei gedeelte van het door de Belgen thans bezette grondgebied, aan te vallen, en dat de Schelde in afwachting dat het definitief traktaat gesloten is, volkomen vrij zal zijn, namelijk vrij zonder eenige regten hoegenaamd. De heer *Dedel* heeft op zich genomen, dit annexe artikel bij te stemmen, en wij vermeenen, dat er bij het gouvernement geene bedenkingen zijn gerezen tegen het traktaat met de gezegde annexe, zoo als hetzelve thans door onzen gevolmagtigden met die van Engeland en Frankrijk is gesloten. Aanstaande Dingsdag denkt men dat het Preliminair traktaat door Z. M. geratificeerd, naar Londen zal worden terug gezonden.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 20 Mei, het smakschip *Margaretha*, kapt. G. Jongebloed, en het kofschip *der Adeler*, kapt. K. Spijkman, beide met Hout van Noorwegen. — Den 21 dito niets. — Den 22 dito, het galjasschip *Friedrich*, kapt. J. N. Zander, met Hout van Dantzig; het sloepschip *Michilaze Minde*, kapt. E. M. Larssen, ledig van Amsterdam. — Den 23 dito, de smakschepen *de Vrouw Elisabeth*, kapt. J. Cappen, en *Wilhelmina Hendrika*, kapt. D. D. de Jong, beide met Hout van Dantzig. — Den 24 dito, het sloepschip *Trende Brodre*, kapt. P. Thuërsen, in Ballast van Londen. — Den 25 dito, het brikschip *Habets Anker*, kapt. Plemethsen, met Hout van Noorwegen; het schonerschip *Phoenix*, kapt. A. Rawn, met Ballast van Amsterdam; het sloepschip *Sahra & Ann*, kapt. D. Gemming, met Ballast van Londen.

Uitgezeild: Den 20 Mei, het galjasschip *Daniel*, kapt. J M Heldtt, in Ballast naar Greifswald; het kofschip *Flora*, kapt B Visker, met Pannen naar de Oostzee. — Den 21 dito niets. — Den 22 dito, het tjalkschip *de Vrouw Anna* kapt J. Oostman, met Pannen naar Hamburg. — Den 23 dito, het brikschip *Sexodekende*, kapt. A. Bruck, met Ballast naar Noorwegen. — Den 24 dito, het galjasschip *de Vrouw Anna*, kapt. H. Stehr, met Beenderen naar Hull; het kofschip *Aurelia*, kapt. P. C Zandberg, met Ballast op avontuur — Den 25 dito, het kofschip *Aurich*, kapt. J. C. Ebeling, in Ballast naar Petersburg; het kofschip *Freundschaft*, kapt. R. P. Duut, met Ballast naar Newcastle, het sloepschip *Diana*, kapt. J. Oestman, met Boter naar Londen.

MENGELWERK.

De Onderneming, waarvan het navolgend Prospectus ons is toegezonden, bevelen wij gaarne, als een zeer nuttig werk, den belanghebbenden aan, met uitnoodiging aan alle deskundigen tot mededeeling van belangrijke Bijdragen:

FRAGMENTEN, UIT DE REIZEN VAN DEN BEROEMDEN HEIJNE.

TWEEDE ARTIKEL.
LONDEN.

Ik heb gezien wat de wereld het opmerkelijkste aan den verwonderden geest kan aanbieden. Ik heb die stad vol wonderen gezien, en mijne verbeelding is nog niet bevredigd. Dat bosch van huizen, tusschen welken een vloed van menschen te voorschijn treedt, met derzelver verschillende driften, door liefde, honger en haat voortgedreven, zweeft mij gedurig voor den geest. Ik spreek van Londen.

Zend een Wijsgeer naar Londen, maar ik smeek u zend er nooit een Dichter. Zend er een Wijsgeer en plaats hem op den hoek van Cheapside, en hij zal er meer leeren, dan uit alle de boeken van de Leipziger mis, en zoodra de groote menigte om hem heen zal dringen zal een oceäan van nieuwe denkbeelden zich aan zijnen verbaasden geest vertoonen. Dien geest, welke boven dien stroom van menschen zweeft, zal hem bezielen, en de geheimste verborgenheden van het menschelijke leven, zullen eensklaps zich aan zijn verstand vertoonen. Hij zal die woelingen der wereld zien, gevoelen en verstaan, want zoo Londen, de regter-, de magtige- en werkzame arm der wereld is, dan mag de straat welke van de beurs naar Doweningstreet geleid, als deszelfs slagader beschouwd worden.

Zend geen Dichter naar Londen! Londen's deftigheid in alle zaken, deszelfs kolossale gelijkvormigheid, deszelfs machinale bewegingen, deszelfs ontevredenheid, met het vermaak zelve, verpletteren de verbeelding en verscheuren het hart! En zoo gij lust kreeg er een Duitsch poeet naar toe te zenden, een droomer, die bij alles blijft staan: bijv. bij eene met lappen omwonden bedelaarster, of bij den schitterenden winkel eens zilversmids. Ach! hij zou er zich in het naauw bevinden: hij zou er van alle kanten gestooten en voortgedreven worden, of met een aangenaam Goddamm worden omvergeworpen.

Vervloekt gestoot Goddamm! Ik werd spoedig gewaar, dat het volk veel te doen had. Het leeft prachtiger, het wil — hoewel de levensmiddelen en de kleeding duurder bij hen dan bij ons in Duitschland zijn — beter gevoed en gekleed zijn, dan andere natien. Het heeft ook vele schulden, zoo als alle menschen van aanzien, of de zoogenoemde fatsoenlijke lieden behooren te hebben; bovendien werpt het, uit verkwisting van tijd tot tijd, zijn geld weg en betaalt andere volkeren, op dat zij voor zijn vermaak *boksen*, en geeft nog eenig geld op den koop toe, om op de gezondheid hunner overwinnaars in het boksen te kunnen drinken. En om deze reden moet *John Bull* nacht en dag werken. Om nieuwe werktuigen uit te vinden peinst hij dag en nacht. Om zijne balans in order te houden, rekent hij in het zweet zijns aanschijns en loopt en draaft, zonder om te kijken, van de Brug naar de Beurs, van de Beurs naar het Strand, en alsdan wordt de arme Duitsche Poëet zeer onzacht tegen de ribben gestooten op den hoek van Cheapside, om voor de voorbijgangers ruim baan te maken, terwijl hij met open mond, de printen in eenen printenwinkel staat te bekijken. De printen, die ik stijf en sterk op den hoek van Cheapside bezag, vertoonden de Franschen op de Beresina. Door het hevige stooten werd ik in

mijne beschouwingen gestoord, en mij omkeerende zag ik met verwondering de verwarring op de straat, welke door eene verschillende soort van mannen, vrouwen, kinderen, paarden en rijtuigen werd veroorzaakt, die daar voorbij trokken, en onder deze bezending was er eene menigte, die blootshoofd huilde en kermde. Alstoen scheen mij geheel Londen eene brug op de Beresina toe, waar elk in de dweepzuchtige angsten, om deszelfs ongelukkig leven voort te slepen, zich eenen weg wil banen; waar de ruiter den voetganger omver rijdt, en waar bij, die valt, voor altijd verloren is; waar de beste vrienden ongevoelig over malkanders lijf loopen, en waar duizenden van gewonden en stervenden nuttelooze pogingen aanwenden, om zich aan de palen van de brug vast te houden, om niet in het verstijfde graf van ijs verzwolgen te worden. Wat leeft men daarentegen stil en op zijn gemak in ons lieve Duitschland. Elk beweegt zich *daar*, met eene droomende gemakkelijkheid, en met eene aartsvaderlijke kalmte. De wacht trekt er stilletjes op; de uniformen en de huizen kaatsen zachtkens de stralen der zon terug; de zwaluwen vliegen stilletjes voor hunne nesten die aan de daken hangen; dikke, weldoorvoede raadsheeren staan al lagchende aan de schuiframen; op de eenzame straten is altijd plaats genoeg; zoodat de honden met volkomene zekerheid elkander kunnen berniken; de wandelaars kunnen op hun gemak stil staan, om over den schouwburg te praten, en elkander op eene heel deftige wijze de hand van vriendschap toe te reiken; wanneer er bij geval een fatsoenlijk of half fatsoenlijk bedelaar voorbij gaat, met een lint, op eenen nieuwen rok, of een afgezant van eenen kleinen Staat heerlijk gepoederd en verguld, geven zij zich naauwelijks de moeite van te groeten.

Ik meende groote paleizen te Londen te zien en ik zag niet dan kleine huizen, maar hunne gelijkvormigheid en hun groot getal troffen mij evenwel. De huizen van steen, dank de vochtigheid en den damp der steenkoolen, zijn van dezelfde kleur, te weten: bruin olijfkleur. Zij zijn allen van dezelfde bouworde, drie verdiepingen hoog, met twee of drie schuiframen in de breedte en een dak versierd met kleine roode schoorsteentjes, die veel overeenkomst hebben met uitgetrokkene tanden, die nog bloeden, zoodat breede en regelmatige straten slechts twee huizen van eene onmeetbare lengte bevatten, en naar twee soldaten barakken gelijken: dit komt misschien dat elk Engelsch huisgezin, al bestaat het slechts uit twee menschen, toch een huis, een kasteel wil hebben, en de rijke speculateurs, om aan de behoeften te voldoen, geheele straten laten bouwen, waarvan zij vervolgens elk huis afzonderlijk verkoopen.

In de voornaamste straten der stad van dit gedeelte van Londen, dat de zetel van den Koophandel en der werkzame klasse bevat, vermengen zich oude met nieuwe gebouwen, en het voorste der huizen is van boven tot beneden bedekt, met namen en cijfers van goud en snijwerk, die ellen lang zijn. De onregelmatigheid der huizen is des te minder hinderlijk, daar het oog van den vreemdeling gedurig van dezelve wordt afgetrokken, door den verrassenden blik van sierlijke nieuwigheden, die in de winkels ten toon gesteld zijn. Niet alléén doen de voorwerpen zelve eene groote werking, want alles wat uit de hand der Engelschen komt draagt het kenteeken van volmaking, en elk voorwerp, bijv. eene lamp, een schoen of eene laars, eene theeketel is van den uitlokkendsten smaak en van het sierlijkste fatsoen; maar men bewondert vooral de wijze, waarop dezelve ten toon gesteld zijn en de verschillendheid van kleuren en voorwerpen, die aan de Engelsche winkels en magazijnen eene bijzondere bekoorlijkheid geven. Alles wat tot het gewoon leven behoort treft het gezigt door een verrukkenden en verrassenden glans; de gemeenste brandstoffen zelfs trekken onze aandacht door den zwier, waarmede zij zijn ten toon gesteld. De visch is zoo sierlijk toebereid, dat derzelver schubben aan het gezigt den weerglans van den regenboog vertoonen. Het vleesch is als geschilderd op gekleurde porceleine borden en met pietersèlie omringd. Alles is als geschilderd. Alles doet aan de schilderende en evenwel zedige schilderstukken van *Frans van Mieris* denken. Hoewel de menschen er niet zoo vrolijk uitzien, als die in de Hollandsche schilderstukken; want de Engelschman verkoopt met het strengste gelaat de vrolijkste kinderspelen, en de sneed en de kleur zijner kleederen is ook zoo eentoonig als zijne huizen.

Aan de andere zijde van Londen, *het Westëind* genaamd, wonen aanzienlijken, en alzoo eene mindere werkzame klasse van menschen; deze eentoonigheid is hier zeer in het oog loopende. Daar vindt men lange en breede straten waarin alle huizen naar paleizen gelijken, en waarvan het uitwendige niets bijzonders oplevert, ten zij dat men er zoo als voor alle Engelsche huizen van aanzien op de eerste verdieping een balcon van ijzer aantreft, en gelijk vloers een zwart traliewerk, ter bescherming der werkeken onder den grond. In dit gedeelte der stad vindt men ook groote pleinen, reijen van huizen, zoo als hier voren beschreven zijn, makende een vierkant uit, in welks midden een tuin is, welke eenige standbeelden bevat en door een traliewerk omringd is. Op alle die plaatsen en in alle die straten, wordt het oog niet gekwetst door armoedige en bouwvallige woningen. Overal vindt men rijkdom en pracht ten toon gesteld, want de armoede is er verbannen met hare vodden en tranen, en deze bewoont de duistere en vochtigste stegen der afgelegenste gedeelten der stad.

De vreemdeling die de aanzienlijkste gedeelten van Londen doorloopt, en die niet in die van het gemeenste volk komt, heeft niets of bijna niets gezien van de beschreijenswaardige armoede, die er in die stad heerscht. Men ontmoet van tijd tot tijd, wanneer men eene duistere steeg inslaat, vrouwen in lompen gewonden met zuigelingen aan hare ontvleeschte borst, die met hare oogen een aalmoes vragen, zonder iets te zeggen. Indien deze oogen wat fraai zijn, ontvangen zij eenen blik en men baant zich, in deze wereld van smarten, eenen weg zoo goed mogelijk. De gewone bedelaars zijn grijsaards, voor het grootste gedeelte negers, die op de hoeken der straat staan met hunnen bezem, die voor eene aalmoes, voor de voorbijgangers de straten schoon maken, hetwelk in de modderige straten te Londen een nuttig en heilzaam werk is.

De armoede, de gezellin van de ondeugd en van de misdaad, gaat alléén des avonds uit; zij vreest het daglicht des te meer, daar derzelver naaktheid op eene huiveringwekkende wijze afsteekt bij den hoogmoed der rijken, die overal schittert; de honger jaagt haar somtijds, des middags, naar de duistere steegjes, waar men haar onbeweeglijk, met spraakelooze stemmen doch met veel beteekenende blikken ontmoet; de rijke koopman bespiedende die, door deszelfs werkzaamheden voortgedreven, snel voorbij loopt, rammelende met deszelfs schijven, of de lutje Lord, — die als een verzadigd God, trotsch op deszelfs rijpaard, voorbij rijdt, van tijd tot tijd eenen trotschen en verachtelijken blik werpende op diegenen, die zich om hem bevinden, even als waren het ellendige Insekten of ten minste wezens van eenen geringeren oorsprong en bestemming, waarvan de vreugde en de smart niets gemeens hebben, met zijne eigene gewaarwordingen. Want de Engelsche adel acht den gemeenen man, als ware hij voor de slavernij geboren, en of zij zelven verhevene wezens waren, die het beperkte Engeland beschouwen als hun klein verblijf, Italie als hunnen Zomertuin, Parijs als hunne Winterzaal en het Heelal als hun eigendom. Zij brengen hun leven zonder zorgen en kommer door, hun goud is hun toovermiddel, dat op eene aangename wijze, aan hunne eigenzinnigheden, driften en buitensporigheden voldoening verschaft.

Noodlottige armoede! wat moet de honger U kwellen, het oogenblik dat gij anderen ziet, die zich in den overvloed baden, en hoe bitter moeten de tranen zijn, waarmede gij uwe korst brood bevochtigt, die U door eene ongevoelige hand wordt toegeworpen. Uwe tranen zijn vergif! Is het wel te verwonderen, dat de armoede zich met de ondeugd en de misdaad verbindt. Verworpen misdadigers bezitten somtijds meer menschelijkheid dan die gevoellooze beoordeelaars van hunnen evenmensch, in wier dorre ziel, de bron voor het goede en het kwade is uitgedroogd. En blijft de ondeugd niet altijd ondeugd? Ik heb voorwerpen gezien op wier wangen, de zalf der ondeugd zigtbaar was, doch wier hart eene Hemelsche reinheid bezat. Ik heb er ook gezien, wier boezem de witheid der leliën, en wier kleeding de veelkleurigheid der kapellen evenaarden, doch wier hart vrij wat bemorst was! Wie alzoo den mensch naar het uiterlijk aanschijn beoordeelt, diens oordeelveiling zal veelal scheef en onbillijk zijn.

(Vertaald medegedeeld.) V. St.

OLEIKäRI of JENEVER-OLIEKOOPEN.

Voorheen zag men vast ten allen tijde op het platte land en in de steden lieden uit Hongarijen met een medicijnkast rondreizen, welke specifica tegen alle krankheden bevatte. Wie zigh gezond gevoelde, kocht ze hun toch bij menigte af, want zij profeteerden met een vermetel gelaat, dat zij het reeds vooruit zagen, hoe eene gevaarlijke ziekte dreigde, tegen welke zij een preservatief wilden geven. De lichtgeloovige kleinsteedster en landman vielen dikwijls in dezen knip. Een streng geneeskundig toevoorzigt heeft echter aan deze lieden hunne kraam bedorven. Slechts zelden sluipen zij langs bijwegen in het land om. Ondertusschen te eeniger tijd, voor de instelling van het geneeskundig toevoorzigt, moeten op deze wijze aanzienlijke sommen zijn gewonnen, want men telde tot 1786 ten minste 3000 zulke Oliekoopen; *Oleikäri*, zoo als zij in hun land heeten (in het Hoogduitsch *Krummholzmänner*). Zij wandelden door ganisch Europa: men vond hen even zoo goed boven in Zweden als in Turkije. Dikwijls kwamen er sommigen eerst na verloop van twee of drie jaren weder te huis.

Maar wie zijn, — wie waren dan deze *Oleikäri*?

Boeren, landlieden uit het Graafschap Thurocz in Hongarijen. In verschillende dorpen waren er honderden. Thans nog (1832) telt het dorp Vriczko er 146. En hunnen naam: *Krummholzmänner*, van waar kregen zij dien? Dewijl zij meestal uit den krom langs den grond kruipende pijn- of sparreboomen van het Karpathengebergte eene

olie distilleerden (pijnhout olie,) welke voor tandpijn en andere kwalen helpen zoude. Zij kochten nog andere welriekende oliën en essentia daarbij, mengden het honderste en duizendste onder elkander, noemde het dan Wonder-essents, welke voor alles goed was, dewijl vele ziekten door de natuur genezen werden. Zij werden aldus, zoo al niet rijke, dan toch zeer welgestelde lieden, ten kosten der eenvoudigen, die, zoo lang de wereld staat, steeds het gelag betalen moeten en betalen zullen. — Zoo wel in ons land als in andere landen waren van tijd tot tijd de beurzen der inwoners cijnsbaar aan deze doctorale reizigers, en wie zou het kunnen gelooven, dat zelfs geringe arbeidslieden van 4 tot 7 gulden voor een paar flesjes ten offer bragten en nog brengen.

CORRESPONDENTIE.

De Brieven van Lutkewierum en Gaalemadammen 17 en 24 Mei, geteekend H. B. en Jupijn, kunnen niet geplaatst worden.

, Getrouwd:
Dantumawoude, F. A. VAN BOELENS, en
den 23 Mei 1833. W. R. BERGSMA.
Strekkende deze tot kennisgeving aan Familie en Bekenden.

, Heden verloste van eenen welgeschapen ZOON, CATHARINA JOHANNA SANTEE, Echtgenoot van J. P. IJBES.
Leeuwarden, den 16 Mei 1833.

BERGUM, den 19 Mei 1833. Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON, ALAGONDA KEIZER, geliefde Echtgenoot van
J. POSTHUMUS, Jz., *Med. et Art. Obst. Doctor.*
PS. Deze dient tevens tot bijzondere kennisgeving.

, Heden namiddag verloste van eenen ZOON, MARGARETHA SNOEK, geliefde huisvrouw van S. v. D. MEULEN.
Leeuwarden, den 20 Mei 1833.

, Mijne geliefde Echtgenoot, METTJE ANNES DONKER, beviel heden avond voorspoedig van een ZOON. J. J. LENTZ.
Workum, den 20 Mei 1833.
Familie en Vrienden gelieven deze voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

KOLLUM, den 21 Mei 1833. Heden verloste zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, MEINA CATHARINA WALLER, geliefde Echtgenoot van
J. D. SIMON.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

, Heden avond verloste van eenen welgeschapen ZOON, R. WESTERKAMP, geliefde Echtgenoot van E. VAN DRIESUM, Dz.
Leeuwarden, den 22 Mei 1833.

, Heden namiddag verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, JOZINA JOHANNA FEITZ, geliefde Echtgenoot van H. H. HEEP, Jr.
Harlingen, den 22 Mei 1833.

OOSTERBIERUM, den 22 Mei 1833. Heden verloste door Gods goedheid van eene DOCHTER, A. C. ROBBÉ, geliefde Echtgenoot van
P. CONRADI FLORISON, *Predikant.*

, Mijne geliefde Echtgenoot, MARIA FERF, beviel heden voorspoedig van eene DOCHTER. P. H. VRIESEMA, *Predikant.*
Herbajum, den 22 Mei 1833.

, Heden overleed na een smartelijk lijden, in het veertigste jaar zijns levens, tot mijne en zijner Kinderen bittere droefheid, mijn waarde Man, MEINDERT VAN DER VEEN, in leven Koopman alhier. A. VAN ASSEN,
Dockum, den 11 Mei 1833. Wed. M. VAN DER VEEN.

LEEUWARDEN, den 22 Mei 1833. Heden morgen overleed, Mevrouwe GRIETJE TEITSMA, Weduwe van wijlen den Wel Edel Gestrengen Heer L. F. DE WOLSON, in den ouderdom van ruim 52 jaren.

, In den vroegen morgen van heden, omstreeks drie ure, overleed alhier, IDS JANS BERGSMA, in den ouderdom van 68 jaren en 6 maanden; de gevolgen eener borstkwaal en bijkomende koortsen maakten een einde aan zijn, voor ons zoo dierbaar leven; hopende dat zijne overgang zalig mag zijn, terwijl wij in den wil des Allerhoogsten nedrig willen berusten. AFKE FEDDES WIJETSMA,
Heeg, Wed. IDS JANS BERGSMA.
den 23 Mei 1833. *Mede uit naam van mijne Kinderen.*
PS. Deze dient tot communicatie aan Vrienden en Bekenden.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 24 Mei 1833, *f* 20 : 00.
De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe was dien zelfden dag: Rogge *f* 175 : 50 het Last. — Tarwe *f* 7 : 50 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 25 MEI 1833.

NEDERLANDEN.					Gebl.
Werkel. Schuld.....	2½	pct.	47¼	48	47⅞
Dito dito..........	5	„	87¼	87⅜	87⅜
Uitgestelde Schuld ...			1 5/16		
Kansbiljetten van dito.		*f*	21¾	22⅛	21 15/16
Amort. Sijndicaat...	4½	pct.	80¼	81	80⅞
Dito dito	3½	„	67½	68	67⅞
Schatkistbiljetten....	6	„	101⅜		
Oorlogs Lasten	5	„	98¾		
Leening 1831	6	„			
Handel-Maatsch. ...	4½	„	93⅜	94	93½
FRANKRIJK.					
Ins. Grb. p. 22 Junij	3	pct.	80		
ENGELAND.					
Ins. Grb. p. 13 Mei	3	pct.			
SPANJE.					
Perp. R. Emissie Am.	5	pct.	69½	69⅞	69⅞
Dito dito à *f* 1000 .	3	„	44 15/16	45	44 15/16
Uitgest. 3 pct. Schuld			13½		
Cortes Bons te Lond.	5	„			
NAPELS					
Certific. bij *L. & B.*	5	pct.			
Dito bij *Falconn. & C.*	5	„			
Leen. te L. bij Roths.	5	„			
RUSLAND.					
Obl. *Hope* 1798 en 1816	5	„	98¾		

					Gebl.
Obl. *Hope* 1828 en 29	5	pct.	99½	a 99⅝	
Cert. dito 1831 en 33	5	„	89¼		
Obl. te Londen...	5	„	94½		
Cert. te Hamburg..	5	„			
Inschrijving in Assig.	6	„	65⅞	66	66
Certificaten van dito	6	„	65½		
POLEN.					
Aand. met Lot. fl. 100.		*f*			
PRUISSEN.					
Aand. met Lot. R. 50		*f*	95		
OOSTENRIJK.					
Aand. met Lot. *f* 100		*f*			
Dito dito *f* 250.	4	pct.	-		
Metalliek	5	pct.	90⅝	90½	90½
Dito te Lond. gen.	5	„			
Dito	2½	„			
W.-Bank bij *Goll & C*	5	„			
Dito	4	„			
Cert. Stadsb. bij dito	2½	„			
Ween. Bank-Actien	3	*f*			
DENEMARKEN.					
Negot. te Londen.	3	pct.			
BRAZILIEN.					
Neg. bij Roth....	5	pct.	68½	68¾	68¾
GRIEKEN.					
Neg. te Londen ..	5	pct.	30	33½	

Brazil. van 100 £st. 68½, ¾; van 200 £st. 66¾, 67; Columb. 1ste leening van 100 £st. 14⅝; dito 2de leening van 100 £st. 15, ⅛; van 250 £st. 12⅝; onbepaalde Coupons *f* 3 5/16, ½; blaauwe Grieken van 100 £st. 33½, van 200 £st. 31¾, 32; van 300 £st. 30¾; van 500 £st. 30 a ½; onbepaalde Coupons *f* 6½; Mexic. 6 pCt. van 100 £st. 33½; Peruan. 6 pCt. van 100 £st. 13, ½; Coupons *f* 2⅞, 3.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WIJMBRITSERADEEL, convoceren mits deze, de Onderhoudpligtigen tot het Sijpke, gelegen in de Annebuurster-reed, over de oude Ried, onder den dorpe Tirns, om te compareren op Zaturdag den 1 Junij 1833, des namiddags ten 3 ure, ten huize van *Pier Westra*, Kastelein te Tirns, ten einde alsdan twee Gecommitteerden over gemeld Sijpke te stemmen.

Sneek, *Grietman en Assessoren voornoemd,*
den 21 Mei 1833. S. v. W. RENGERS.
Ter ordonnantie van dezelven,
R. GAASTRA, *fung. Secretaris.*

De Notaris E. T. KUIPER, te Bolsward, zal, op Zaturdag den 1 Junij 1833, des voormiddags ten 9 ure, ten sterfhuize van wijlen den Heer *A. Meeter*, in leven Genees-, Heel- en Vroedmeester te Arum, publiek, bij boelgoed en gereeden gelde, presenteren te verkoopen:

Een goeden *INBOEDEL*, bestaande uit MEUBELEN en HUISGERADEN, als: Kabinet, Pulpitum, Staartstuk-Klok, 2 Bedden met toebehooren, Tafels, Stoelen, Porselein, Koper, Tin, IJzer, Aardewerk, enz.; alsmede eenige MANS KLEEDEREN, eene TOONBANK, WINKELKAST, APOTHEKERS BENOODIGDHEDEN, als: Potten, Glazen, Vijzels, en al hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

Op Donderdag den 30 Mei aanstaande, voor den middag om 10 uren, zullen in de Bank van Leening te Leeuwarden, worden verkocht, DE NIET GELOSTE PANDEN van *GOUD en ZILVER*, ingebragt in de maanden Januarij, Februarij en Maart 1832.

In naam en van wege den Koning.
EXECUTORIALE VERKOOP:

1. Van eene HUIZINGE en ERF, staande en gelegen in den dorpe Winzum, grietenij Baarderadeel, kanton Rauwerd, arrondissement Sneek, provincie Vriesland, gekwoteerd no. 76; hebbende deze Huizinge en Erf tot naastlegers ten Oosten *Johannes Jelles Vollema*; ten Zuiden de Schanser Opvaart; ten Westen de Erven *Albert Feddes Hokwerda*, en ten Noorden den algemeenen Weg; zijnde het Erf approxematif groot twee vierkante roede en onbeplant; wordende dit perceel gedeeltelijk door den gearresteerden *Sake Rinzes Hiemstra* als eigenaar, en gedeeltelijk door *Eentje Jacobs Heeringa*, Wed. *Inne Pieters Poelstra* als huurdersche bewoond en gebruikt.
2. Van eene HUIZINGE, staande mede in den dorpe Winzum, grietenij, kanton, arrondissement en provincie voornoemd, en aldaar gekwoteerd met no. 52 AB; hebbende tot naastlegers ten Oosten het Kerkhof; ten Zuiden de publieke Vaart; ten Westen *Feike IJdes de Boer*, en ten Noorden de Kerk van Winzum; wordende door *Wieger Johannes Cuperus* en *Tjitze Jelles Huitema*, beide Arbeiders te Winzum, als huurders bewoond.
3. Van een stuk WEIDLAND, gelegen onder den dorpe Winzum, grietenij, kanton, arrondissement en provincie voornoemd, approxematif groot een bunder zeven en veertig vierkante roede; hebbende tot naastlegers ten Oosten en Noorden den Heer *Sicco Ens*, en ten Zuiden en Westen den Heer *Nolle Jan Dirksz*, bij den gearresteerden *Sake Rinzes Hiemstra* in gebruik.
4. Van een stuk WEIDLAND, mede gelegen onder den dorpe Winzum, grietenij, kanton, arrondissement en provincie voornoemd, approxematif groot zeven en zeventig vierkante roede; hebbende tot naastlegers ten Oosten het vorige perceel; ten Zuiden den Heer *Nolle Jan Dirksz*; ten Westen de Franeker Vaart, en ten Noorden den Heer *Speelman Wobma* c. s., mede bij den gearresteerden *Sake Rinzes Hiemstra* zelven in gebruik.

Alle welke Vastigheden toebehooren aan *Sake Rinzes Hiemstra*, Werkman te Winzum, en ten zijnen laste zijn gearresteerd bij Proces-Verbaal opgemaakt door den Deurwaarder bij na te meldene Regtbank JOHANNES JANS KIJL, den zesden; geregistreerd den negenden; overgeschreven ten Kantore der Hijpotheken te Sneek den elfden, en ter Griffie der Regtbank van eersten aanleg aldaar den twee en twintigsten Mei 1833; waarvan afschriften zijn gelaten aan den Heer TOUSSAINT GOSLIGA, Griffier bij het Vredegeregt van het kanton Rauwerd, wonende te Jorwerd, en bij absentie van den Heer Grietman van Baarderadeel, aan den Heer AUKE PIETERS SIERDSMA, Assessor van voormelde grietenij, wonende te Weidum; en zulks ter rekwisitie van *Klaas Wijbes Steegstra*, Winkelier te Oosterlittens, die als zoodanig over de jaren 1829 en 1830 behoorlijk is gepatenteerd geweest, ingevolge acten van patent afgegeven door de Regering van Baarderadeel den 3 Junij 1829 en 28 Mei 1830, sub no. 150 en 142 van het register der uitgegevene patenten, en in dezen tot zijnen Procureur heeft aangesteld Mr. HARMEN HIDDINGA, te Sneek.

De eerste lezing der memorie van lasten zal plaats hebben ter audientie der Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Sneek, op Woensdag den derden Julij 1833, des voormiddags ten tien ure.

Voor Extract Conform,
Mr. H. HIDDINGA, *Procureur*.

De Notaris G. W. POSTHUMA, te Dockum, zal, op Donderdag den 29 Mei 1833, des avonds ten 7 ure, in na te melden Herberg, publiek, bij strijkgeld, presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE en HERBERG, staande en gelegen te Dockum, bij de Woudpoort, in wijk D, no. 83, *het Wapen van Groningen en Ommelanden* genaamd; voorzien van eene ruime Tapkamer, drie Bovenkamers, Keuken, Plaats, Put en Regenwatersbak, twee Stallen voor Paarden, en verdere gerijfelijkheden; bij *Gosse de Beer* als eigenaar bewoond; den 1 November aanstaande te aanvaarden.

BELANGRIJKE VERKOOPING.

De Notaris P. TADEMA, te Dronrijp, zal publiek, bij strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

1. Eenen heerlijk gesitueerden zeer goed onderhouden en welbeklanten ROG- en PELMOLEN, met daartoe behoorende HUIZINGE, STALLING en ERF cum annexis, alles staande en gelegen sub no. 28, aan de Harlinger Vaart te Dronrijp, zijnde de Molen bij den Eigenaar *Sijbren van der Werf* in gebruik en terstond na den finalen palmslag, en de Huizinge op den 12 Mei 1834 vrij te aanvaarden.
2. Eene zoo goed als nieuwe HUIZINGE, met ERF en verdere annexen, ongenummerd, staande en gelegen ten Noorden van het eerste perceel; het voorste gedeelte bij den Molenaarsknecht in gebruik, en onmiddellijk na den palmslag te aanvaarden, doch het achterste gedeelte, bij *Jan Gerbens Sloterdijk* in huring, op 12 Mei 1834 in vrijdom te aanvaarden.
3. Eene uitmuntende WOONHUIZINGE, met WAGENHUIS, STALLING voor 6 Koeijen en 2 Paarden, ruimen HOOIZOLDER, HOVING en BLEEKVELD cum annexis, zeer plaisierig gelegen aan de Reed- en aan de Trekvaart te Dronrijp, gekwoteerd no. 26, en door de eigenaars *Sijbren van der Werf* en *Vrouw* bewoond en gebruikt wordende; op den 12 Mei 1834 of eerder te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Zaturdag den 1 Junij 1833, des namiddags ten 3 ure, bij de provisionele toewijzing, ten huize van de Kasteleinsche de Weduwe *Huizinga*, bij de Hoornbrug te Dronrijp, en op Zaturdag den 15 Junij daaraanvolgende, terzelfder ure, bij den finalen palmslag, ten huize van den Kastelein *Ferwerda*, in de Kerkeburen aldaar.

Iemand intusschen genegen zijnde een of meer der boven omschreven perceelen uit der hand te koopen, gelieve zich bij opgemelden Notaris of den Eigenaar te vervoegen.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdagen den 5 en 12 Junij 1833, bij de beschrijving en eindelijke toewijzing, telkens des avonds ten 7 ure precies, in het Heeren Logement, publiek verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en WIELDRAAIJERIJ met annexen, op de Laanen te Harlingen, wijk T, no. 195, door de Weduwe *Auke Meinderts van Laan* met de dood ontruimd, 8 dagen na de eindelijke toewijzing te aanvaarden.
2. Eene WONING, aan de Zuidzijde van het 1ste perceel, ongenummerd, uit- en ingang hebbende in eene Steeg naar de Schritsen loopende, verhuurd tot den 12 Mei 1834.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdagen den 12 en 19 Junij 1833, bij de beschrijving en eindelijke toewijzing, telkens des avonds ten 7 ure, in het Heeren Logement, publiek veilen:

1. Eene HUIZINGE, op de Voorstraat te Harlingen, wijk C, no. 38, door *S. Gillard* bewoond.
2. Eene HUIZINGE en TUIN, op Rapenburg aldaar, wijk H, no 48.
3. Een PAKHUIS, in de Droogstraat aldaar, wijk A, no. 93, bij den Heer *W. Ruitinga* in gebruik.
4. Een HOUTSTEK en plek GRONDS, aan de Zoutsloot aldaar, wijk A, no. 87, bij *T. van der Hoeff*, als eigenaar in gebruik.

De 3 eerste perceelen den 12 Mei 1834, en het 4de perceel den 12 November 1833 vrij te aanvaarden.

Men is voornemens, in de maand Julij aanstaande, tijd en plaats nader te bepalen, publiek te laten verkoopen: Den HOUTZAAGMOLEN *DE ZON*, buiten het Kleine Poortje bij Groningen, alsmede de daarbij gelegene HUIZEN, TUINEN, LANDERIJEN, enz., behoorende tot de Nalatenschap van wijlen den Heer *H. H Nap*.

Uit de hand TE KOOP: Een partijtje PUIK NIEUWE BRETAGNE HONIG. Adres te Rotterdam aan de Punt, Wijnhavenzijde wijk A, no. 442.

De Floreenpligtige Ingezetenen van de Hervormde Godsdienst, worden opgeroepen, om op Dingsdag den 4 Junij 1833, des voormiddags ten elf ure, te compareren in de Kerk te Drogeham, om in persoon of bij behoorlijke Volmagt, te stemmen eenen **PREDIKANT**, in de vacerende Hervormde Gemeente van Drogeham c. a., en zulks volgens het Reglement daarvan zijnde.

In naam des Kerkeraads van voornoemde Gemeente,
L. D. WESTERLOO, *Consulent*.

LEES HIER.

Aan een achttal jonge Jufvrouwen of jonge Heeren, reeds gevorderde of eerstbeginnende, wordt gelegenheid gegeven met 1° Junij eerstkomende, tegen billijke Voorwaarden, driemaal 's weeks ONDERWIJS te genieten in de *Engelsche*, *Fransche* of *Hoogduitsche Taal* en *Klassieke Werken*. Iemand daartoe genegen zijnde, gelieve zich vóór gemelden tijd te vervoegen bij den Onderwijzer en beëedigd Translateur J. L. LION, Berlikumermarkt, no. 25, te Leeuwarden.

De ondergeteekende maakt door deze aan het geëerd Publiek bekend, dat hij is komen wonen in de Herberg *het Logement en Schippershuis* genaamd, op de Noorderhaven te Harlingen, van den Heer *H. Komst*; beveelt zich in een iegelijks gunst en recommandatie voornamelijk aan Heeren Kooplieden en Schippers, zoo wel binnen als buiten de Stad.

H. R. HEERKENS.

Harlingen, den 20 Mei 1833.

H. J. SWEERS, Grof- en Hoefsmid, en Slot- en Geweermaker, aan de Noorderpoort te Franeker, maakt aan elk zoo wel buiten als binnen deze Stad bekend, dat hij van stonden aan zijne Affaire weder waarneemt; en verzoekt van elk vriendelijk gunst en recommandatie.

L. TIMMER, te Harlingen, wijk A, no. 7, zich aldaar sedert eenigen tijd als Mr. Kastenmaker gevestigd hebbende, neemt door deze de vrijheid, zich in zijne Stad- en Landgenooten minzaam aan te bevelen tot het vervaardigen van alle soorten van HUISMEUBELEN. Zullende hij zich steeds beijveren, om *sierlijk*, *fraai* en *deugdzaam werk te leveren*, en hetzelve met eene *heusche*, *minzame* en *civile behandeling te vereenigen*. En daar hij thans een en ander stuk werk in gereedheid heeft, noodigt hij minzaam, liefhebbers van sierlijke Meubelen uit, dezelve ten zijnen huize, te komen bezigtigen; twijfelende hij geenszins of dezelve zullen hem ter aanbeveling verstrekken.

HARDDRAVERIJ.

Met consent van den Heere Grietman van Wonseradeel, gedenken de drie Kasteleins met eenige Liefhebbers van Makkum, op Donderdag den 6 Junij 1833, te laten Verharddraven, en aan den winner vrij te vereeren: *Een fraai ZILVEREN SCHENKBLAD*; waarop alle Paarden zullen worden toegelaten, mits tot genoegen der Keurmeesters zijnde.

De Liefhebbers worden verzocht, zich des voormiddags om 11 uren aan te geven in het logement de Prins, te Makkum.

Kaatspartij te Makkum.

Met vereischt consent gedenkt O. H. POSTHUMUS, Kastelein in het Schippershuis te Makkum, op Zondag den 2 Junij e. k., des namiddags ten 3 ure, te laten Verkaatsen, en aan de winners vrij te vereeren: *Drie extra fraaije ZILVEREN LEPELS*. — De inschrijving zal bij porturen zijn, en ten 3 ure van bovengenoemden dag gesloten worden.

)o( )o( )o(Men verlangt ter opleiding in eene APOTHEEK binnen *Leeuwarden*, eenen LEERLING, of wel iemand, die 1 à 2 jaren bij genoemd vak is werkzaam geweest, van Protestansche Godsdienst zijnde. — Adres onder letter Z, aan A. VAN ZUIJLEN, achter de Galileër Kerk, letter B, no. 205, te *Leeuwarden*. — *Brieven franco*.

)o( )o( )o(Er wordt gevraagd op een Kantoor der Direkte Belastingen, ten platten Lande, een KLERK, welke in staat is het Kantoor waar te nemen, tegen een billijk salaris. — Die hiertoe genegen is, vervoege zich met gefrankeerde brieven, gem. B, zoo spoedig mogelijk, aan het adres van den Heer *F. HOLTKAMP*, te Sneek.

)o( )o( )o(Een SCHOEN- en LAARSENMAKERSKNECHT, werk begeerende, kan van stonden aan hetzelve bekomen bij *G. A. DE JONG*, op de Joure.

)o( )o( )o(Een KUIPERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan direkt werk bekomen bij *JAN H. DOELE*, te Balk. *Brieven franco*.

)o( )o( )o(Een ongehuwde VERWERS- en GLAZENMAKERSKNECHT, kan van stonden af aan voor een geheel jaar werk bekomen bij *N. IJSSELMUIDEN*, Verwer en Glazenmaker in het Wapen van Amsterdam, te Franeker.

***** Bij H. C. SCHETSBERG, te Leeuwarden, door aankoop uit de *Fondsen* van de Firma's Schalekamp en van de Grampel, te *Amsterdam*, de Wed. J. Allart, te *Rotterdam*, en wijlen den Heer A. F. H. Smit en L. Vermeer, aldaar, eigenaar geworden zijnde, van navolgende Kopijregten, zijn alzoo te bekomen:

1. Jezus. Poëzij door L. van den Broek, met eenen uitmuntenden gegraveerden Titel en Vignet door P. Velijn. In carton à *f* 1 : 80.
   (*Dit Werkje is op zeer weinige Exemplaren na uitverkocht.*)
2. Vaderlandsche Gedichten door denzelfden, met gelithografeerden Titel en Vignet. In carton à *f* 1 : 00.
3. Nagelatene Poëzij van A. J. Zubli, met gegraveerden Titel en Vignet door *P. Velijn*. In carton à *f* 2 : 40.
4. Mengelpoëzij van Petronella Moens, met gegraveerden Titel en Vignet door *van Senus*. In carton. In plaats van *f* 3 : 00 à *f* 1 : 50.
5. De Messias in twaalf Zangen, door F. G. Klopstock, 5 deelen. (Uitverkocht.)
6. Bijbeloefening over het Evangelie van Mattheus, door H. van Heijningen, 2 Deelen à *f* 6 : 60.
   (*Op weinige Exemplaren na, is ook dit voortreffelijk Werk uitverkocht.*)
7. ———— over het Evangelie van Lucas, door *denzelfden*. 2 Deelen à *f* 6 : 60.
8. Leerredenen over de geschiedenis van *Elias*, door B. Verweij. 2 Dln. à *f* 4 : 80.
9. Morgen en Avondgebeden op elken dag in de week, door C. C. Sturm en Scheurleer met eene verzameling van Gebeden, bij bijzondere gelegenheden, 2de druk à *f* 0 : 70.
10. De Pharmacopoea Belgica, *theoretisch en praktisch verklaard*, door de Med. Doct. en Lijfarts M. W. Plagge. 2 Deelen in 7 stukken. Prijs bij inteekening *f* 14 : 05, en tegen verhoogden prijs *f* 17 : 55.
    (*Dit zoo nuttig en voor den Genees- en Artsenijmengkundige onmisbaar Werk*, waarvan een Register en Supplement reeds *ter perse* is, en nog in dit jaar in het licht zal verschijnen, *kan uiterlijk* tot primo Julij *aanstaande*, *nog* op nieuw *voor inteekeningsprijs verkregen worden*, *maar na verloop van welken tijd er bepaaldelijk geene Exemplaren meer*, *als tegen den verhoogden prijs zullen afgeleverd worden.*)
11. Chronologisch Handboek der *Vaderlandsche Geschiedenissen*, met eene Chronologische opgave van de *Nederlandsche uitvindingen en ontdekkingen* van de vroegste tijden af tot en met het jaar 1825, door S. H. en J. van Wijk Rz., in 4to formaat. In plaats van *f* 2 : 20 à *f* 1 : 80.
    (*Dit belangrijk Werk zal tot op heden en telkens vervolgd worden, en het Supplement apart voor de bezitters van hetzelve te verkrijgen zijn.*)
12. Geschiedenis van America, door W. Robertson. 5 Deelen. (Uitverkocht.)
    (*Dit Werk zal herdrukt worden.*)
13. Verhandeling over het *Friesche Volksfeest*, aan Onderwijs en Opvoeding gewijd, door H. W. C. A. Visser, à *f* 0 : 75.
14. Belangrijke Karaktertrekken uit den jeugdigen leeftijd, tot opwekking en aankweeking van Godsvrucht en Deugd, door G. Engelberts Gerrits, met 3 fraaije gekleurde platen, 2de druk. In carton à *f* 1 : 25.
15. Letter-looveren, bijeenverzameld voor de beschaafde Nederlandsche jeugd in poëzij en proza, met 6 gekleurde Platen en Muzijk. In carton à *f* 1 : 50.
16. Spiegel der Jeugd, voorgesteld in het 14jarig leven van René d'Aubert; eene ware Geschiedenis met 3 gekleurde Platen. 3de druk à *f* 0 : 90.
17. Lektuur voor Vrouwen, in den beschaafden stand, op velin Papier en met gegraveerden Titel, Vignet en Portret van de Echtgenoote van Hoogerbeets, door J. Pieneman en P. Velijn. In carton. In plaats van *f* 3 : 00 à *f* 1 : 50.
18. J. Kappeijne van de Coppello, Rudimenta der Grieksche taal, 2de druk à *f* 1 : 50.
19. A. N. Agron, Petit Vocabulaire of klein Woordenboekje à *f* 0 : 90.
    (*Hiervan is een 2de druk ter perse door* Agron *zelven verbeterd en vermeerderd.*)
20. A. Kappelhoff, Methode facile pour apprendre à conjuguer les verbes de la langue Française à *f* 1 : 80.
21. J. H. van der Linden, *Kakografia* of Opstellen, waarin de leerlingen de tegen de spelling en de taal gemaakte fouten zelven zoeken te verbeteren à *f* 0 : 30.
22. H. Scheerder, Dialogues Français et Hollandais, sur des sujets familiers, à l'usage des Ecoles 4ième édition à *f* 0 : 40.
    (*Dit uitmuntend werkje hetwelk algemeen bijval vindt*, *benevens de bovenen nagenoemde Schoolboekjes worden* bij voortduring en op nieuw *aan alle Heeren Kostschoolhouders ten vriendelijkste aanbevolen.*)
23. C. F. Lhomond, Beginselen der Fransche Spraakkunst à *f* 0 : 50.
    (*Hiervan is een 2de verbeterde druk ter perse.*)
24. Lindleij Murraij, An English Spelling Book with reading lessons 20th. édition à *f* 0 : 45.
25. J. Olivier Jz. en A. W. N. van Gent, Handboek der Engelsche taal, inhoudende de regels der Uitspraak, Spelkunst, Woordgronding, Woordschikking en Maatklank à *f* 0 : 70.
26. J. W. L. F. Ippel, Neues Lehrbuch der Deutschen Sprache, 2te verbesserte und völlig umgearbeitete ausgabe à *f* 1 : 00.

Geschiedende hiervan tevens aankondiging aan Heeren Boekhandelaren.

***** AANMERKINGEN OMTRENT DE KADASTRALE OPERATIEN EN HET RECLAMEREN DAARTEGEN, door Mr. H. van Sonsbeeck, Advocaat te *Zwolle*. gr. 8vo, à 40 cents. Verkrijgbaar bij den Uitgever H. As. ZOON DOIJER, te *Zwolle*, en bij den Boekhandelaar H. C. SCHETSBERG, te *Leeuwarden*.

***** Het beroemd DENTIFRICIUM ANGLICANUM of ENGELSCH TANDMIDDEL, hetwelk de vuilste en zwartste Tanden ivoor wit maakt, de worm- en kalkaangroeijing belet, wegnemende alle invreting en bederf van Scheurbuik, makende de losse Tanden vast, Mond en Adem frisch; — wordt à 70 cents verkocht te Amsterdam, bij *M. van der Linden*, op het Reguliersplein, no. 9; te Sneek, bij *F. Holtkamp*, Boekhandelaar; te Leeuwarden, bij *W. A. Broers*; te Groningen, bij *J. Waldi en Comp.*, en te Harlingen, bij *A. E. IJzenbeek*.

Te LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS SMEDING, bij de Hoeksterpoort, Letter K, no. 176.